

Утвърждава:
Директор: инж. С. Тюфекчиева

Учебна програма за обучение на наставници

I. Общо представяне на програмата

Програмата е предназначена за обучение на лица, желаещи да придобият основни педагогически и психологически знания и умения, необходими за определянето им за наставници в предприятия и учреждения при провеждане на обучение чрез работа, т. нар. дуална система на обучение.

II. Цели на обучението

Необходимост наставниците да придобият и развият:

- методически, организационни и социални компетентности;
- умения за планиране, провеждане, контрол и оценяване на обучението в реална работна среда;
- умения за синхронизиране на придобитите теоретични знания на обучаваните и реалната работна среда във фирмата;
- умения за сътрудничество с учители, провеждащи теоретично обучение в обучаваща институция, с учителите-методици и с партньорски обучителни институции и фирми, осъществяващи обучение чрез работа (дуална система на обучение);
- умения за ефективна комуникация;
- поставяне на цели за обучението въз основа на работната картина;
- етични междуличностни отношения;

III. Учебно съдържание:

№	Наименование на модулите	Брой учебни часове		
		Всичко	Теория	Практика
1	Общи основи за обучение на наставници	4	4	-
2	Планиране и подготовка на учебен процес	6	3	3
3	Провеждане на обучението на работното място	6	3	3
4	Методи за обучение	4	2	2

5	Придобиване на практически умения	4	-	4
	Всичко:	24	12	12

IV. Разпределение на учебните часове по модули и теми

Модул 1: Общи основи за обучение на наставници

Тема:	Общи основи за обучение на наставници
Брой часове:	4 учебни часа - теория
Съдържание:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Необходимост от обучение във фирмата. Роля и задачи на наставника. 2. Нормативна база – основни регламенти /ЗПОО, Наредба за обучение чрез работа (дуална система на обучение), Кодекс на труда, Държавни образователни стандарти за придобиване на квалификация по професията/; 3. Теории, концепции и подходи за практическо и дуално обучение. 4. Законови изисквания за обучението на младежи. 5. Партньорство „обучаваща институция – предприятие“.
Очаквани резултати:	<p>Участниците в обучението да бъдат информирани относно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ същността на дуалната система; ☐ нормативна уредба на дуалното обучение; ☐ най-важните документи, предписания, изисквания, теории, концепции при прилагането на дуалното обучение; ☐ трудовото право; ☐ спазване на изискванията за ДБУТ и ППО;
Методи:	Презентация на обучаващия, доклад, работа с нормативни документи.
Учебни материали:	Нормативни документи, презентации.
Контрол:	Писмена проверка за усвоените знания.

Модул 2: Планиране и подготовка на учебен процес

Тема:	Планиране и подготовка на учебен процес
Брой часове:	6 учебни часа – 3 учебни часа теория и 3 учебни часа практика
Съдържание:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дидактика – основи на теорията на обучението. Методи за индивидуална и групово работа при провеждане на практическо обучение. 2. Подготовка и планиране на обучението в съответствие с учебния план, учебните програми и Националните изпитни програми. 3. Изготвяне на учебни програми за практическо обучение, графици, инструктажи и други съвместно с учителите. 4. Организация на практическо обучение на конкретно работно място. 5. Избор на подходящи практически задачи и учебни материали. 6. Подготвяне на материали за обучение за осигуряване на подходяща учебната среда.

Очаквани резултати:	☐ Познаване на най-важните теории за ученето и тяхното значение. Запознаване на участниците в обучението със: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Систематичния подход при планиране на обучение и придобиване на умения за прилагането му; ☐ Същността и етапите на процеса на обучение – планиране, подготовка, провеждане, оценяване, обратна връзка; ☐ Придобиване на знания и умения за организация и структуриране на учебен процес и създаване на оптимална учебна среда; ☐ Запознаване с възможностите на добре планираното използване на методи и техники за обучение. ☐ Подготовка на участниците за ролята им на предаващи знания и умения – наставници - като модератори на съвременния учебен процес. ☐ Осигуряване на необходимите материали и други за обучението.
Методи:	презентация, работа по групи;
Учебни материали:	Мултимедия
Контрол:	Практическа задача

Модул 3: Провеждане на обучение на работното място

Тема:	Провеждане на обучението на работното място
Брой часове:	6 учебни часа – 3 учебни часа теория и 3 учебни часа практика
Съдържание:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Създаване на условия, насърчаващи ученето. 2. Определяне на съдържанието на обучението, работните задачи, работните места, необходимите работни материали и инструменти. 3. Организация на ежедневиия работен ритъм. 4. Ръководене на процеса на обучение. 5. Комуникация – вербална и невербална. 6. Критични ситуации в учебния процес. Роля на наставника. 7. Необходими умения на наставника – методически, организационни, социални, личностни. 8. Оценяване на обучението. 9. Допълнителни отговорности, свързани с организацията и провеждането на обучението.
Очаквани резултати:	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Запознаване с основни взаимовръзки между дидактика, методика, реторика, комуникация; ☐ Запознаване с ролята на обучаващия в учебния процес и в комуникацията. ☐ Придобиване на умения за разпознаване на възрастови и индивидуални особености на обучаваните.

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Придобиване на умения за ефективна комуникация и подходящ подход към обучаваните, стимулиращ към учене и труд. ☐ Прилагане на гъвкав подход при обучението. ☐ Поставяне на постижими цели и мотивиране на активност в процеса на обучението. ☐ Ясно формулиране на задачите, даване на разбираеми и точни указания за изпълнението им – алгоритъм на необходимите действия, демонстриране на дейности и операции. ☐ Придобиване на умения за гъвкавост при непланирани обстоятелства и ситуации, справяне с критични ситуации. ☐ Оценяване на изпълнението на задачата и резултата от работата на обучавания, придружено с мотивирано становище за получената оценка. ☐ Проява на креативност. Осъзнаване на ролята на наставника. Демонстриране на авторитет и личен пример за следване и подражание. ☐ Работа в екип. Приобщаване на обучаваните към фирмената политика, стратегия и култура. ☐ Спазване на графици и планове. ☐ Защита и грижи за здравето и безопасността на обучаваните. ☐ Отговорност за успеха на обучаваните и за имиджа на фирмата.
Методи:	презентация, работа по групи, казуси
Учебни Материали:	планове / работни карти за упражнения
Контрол:	Практическа задача

Модул 4: Методи за обучение

Тема:	Методи за обучение
Брой часове:	4 учебни часа – 2 учебни часа теория и 2 учебни часа практика
Съдържание:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методи, подходящи за обучение в малки групи, както и за индивидуално обучение. 2. Методи за обучение и комуникация. 3. Методи за оценяване на постиженията на обучаваните.
Очаквани резултати:	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Запознаване с инструментите за оценяване и критериите за оценяване. ☐ Обучаваните получават знания и указания за начини за мониторинг и измерване на постигнатия напредък на обучаваните. ☐ Разглеждат подходящи методи за практическо обучение. ☐ Придобиване на знания и умения за използване на различни методи за обучение и комуникация. ☐ Придобиват умения за използване на методи при разпознаване и оценяване на пречки и конфликти в групата, подход към „трудни“ обучавани – оценка на възможностите им, справяне с пречки и предразсъдъци, решаване на проблеми – лични или в обучението.

	☐ Придобиват умения за оценяване на ефективността от проведеното обучение.
Методи:	презентация, ролеви игри
Учебни Материали:	планове / работни карти
Контрол:	Практическа задача - разработване на учебно-трудова задача

Модул 5: Придобиване на практически умения

Тема:	Придобиване на практически умения
Брой часове:	4 учебни часа - практика
Съдържание:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разработване на учебно-трудова задача. 2. Разработване на учебна програма и учебен график. 3. Разработване на учебни материали.
Очаквани резултати:	☐ Упражняване върху наученото в предходните тематични блокове за изготвяне на учебни материали. ☐ Усвояване на системен подход. ☐ Упражняване за изготвяне на учебна документация.
Методи:	Работа по групи, самостоятелни задачи,
Учебни Материали:	Мостри на учебна документация
Контрол:	Разработване на учебен документ по избор на обучаващия

Изготвил:

Д. Чаушева – Зам. Директор

и ръководител на група „НАСТАВНИК“,

съгласно Заповед № РД-07-217 от 23.02.2024 г.